

„Krīta saruna”

Metode	Krīta saruna.
Ievads	Padarīt domāšanu redzamu ir metode, kuras mērķis ir attīstīt dažādus domāšanas procesus, lai iegūtu dziļāku izpratni. Metodes pamatā ir domāšanas procesu vizualizēšana. Uz papīra lapām students atklāj savu domāšanu idejas / tēmas / jautājumu izpētes laikā. Iepriekšiegūtās zināšanas, idejas, pieredze, atziņas un / vai jautājumi tiek attēloti vizuāli. Vizualizēto informāciju var izmantot kā atbalsta materiālu visu atlikušo kursa daļu, apgūstot konkrētas tēmas. Metodes izmantošanas laikā, studenti tiek rosināti klusējot apspriest idejas, jautājumus vai problēmas. Studenti drīkst atbildēt uz citu studentu piezīmēm / idejām / ierosinājumiem tikai rakstiski un/vai zīmējot. Studenti nerunā; kā arī nekur uz lapām nenorāda savu vārdu. Tā ir sava veida klusa saruna, kas pazemina stresu un iedrošina uzdot jautājumus, kas studentiem rodas bieži. Tas rada elastību, pārejot no vienas idejas uz citu nelineārā veidā.
Mērķis	Izpētīt idejas, apgūstot jaunu saturu, lai kopīgi veidotu izpratni.
Mērķauditorija	Visu kursu un jomu studentiem. Uzsākot jauna satura apguvi.
Sasniedzamie rezultāti	• vizualizē idejas, viedokļus, jūtas, atziņas un / vai priekšzināšanas par kādu tēmu; • formulē jautājumus par tēmu un / vai par studentu idejām, viedokļiem, atziņām; • saista idejas, viedokļus, atziņas un jautājumus par kādu tēmu.
Apraksts	Uzrakstiet tēmu vai jautājumu lielas papīra lapas vidū (varat to izdarīt uz četrām vai piecām papīra lapām vai pat vairāk, atkarībā no grupas lieluma). Izmantojiet tādas krāsas pildspalvu/flomasteru, kas skaidri atšķiras no pildspalvām/flomasteriem, kurus izmantos studenti. Uz lapas var būt uzrakstīts viens vārds, frāze vai citāts, kas saistīts ar izpētes tēmu. Paredzamais rezultāts būs vairāk saistīts ar studentu priekšzināšanām, un viņiem uzdotajiem jautājumiem. Jautājumi bieži rada dziļas diskusijas, kā rezultātā būs vairākas perspektīvas un atšķirīgas reakcijas.

	Iekārtojiet auditoriju tā, lai studenti varētu ērti pa to pārvietoties. Izskaidrojiet studentiem noteikumus. Aiciniet studentus pārvietoties pa auditoriju, lasīt un pievienot idejas, jautājumus, iezīmēt saikni utt. Informējiet studentus, ka šī uzdevuma laikā nedrīkst sarunāties. Izskaidrojiet rotācijas sistēmu, ja tāda ir. Tā var būt pilnīgi pēc studentu pašu izvēles; vai arī sistemātiski organizēta, tad studentiem jāpārvietojas no viena punkta uz otru noteiktā secībā. Pārliecinieties, ka studenti atceras ideju, ar kuru viņi sāka. Uzsveriet, ka nav pareizu vai nepareizu atbilžu, svarīgi, lai tas atbilstu konkrētajam vārdam, frāzei, citātam utt. Atbalsts: palūdziet, lai studenti apsver dažādus atbildes veidus, piemēram, ideju savienošanu (un savienojuma aprakstu), ideju izvēršanu, papildinājumu pievienošanu, citu komentāru komentēšanu un zīmēšanu. Mudiniet studentus uzrakstīt vairāk nekā vienu vai divus vārdus, piemēram, frāzes / jautājumus. Rosiniet studentus brīvi izteikties, t.i., rakstot un zīmējot un izmantot visu laukumu, kas pieejama uz lapas. Dalieties domāšanā: kad studenti atgriežas pie sākotnējās lapas, lūdziet izlasīt to, ko citi ir uzrakstījuši, komentējot/atbildot uz iepriekš rakstīto. Pajautājiet, kādas tēmas pārsvarā parādās. Pārrunājiet, kas viņus pārsteidz. Noslēguma pārdomas: kopā ar visu grupu reflektējiet par „krīta sarunu”, iedziļinoties domāšanas procesā, jautājot, kā viņu domāšana attīstījusies. Mācībspēks var piedalīties kā diskusijas koordinators. Studenti var fotografēt un pievienot fotomateriālus kursa materiāliem. Ja šo metodi izmanto kā ievadu studiju kursā vai konkrētā tēmā, var stimulēt studentus izmantot konkrētos materiālus studiju kursa /temata noslēgumā, lai atskatītos, kā ir pieņēmušies studentu izpratne par konkrēto jomu. Lūdziet studentus citā krāsā pievienot komentārus / jautājumus / savienojumus /... “viņu” lapai (var arī citām) un pārdomāt, kas ir mainījies viņu domāšanā konkrētās tēmas
--	--

	apguves laikā. Pajautājiet, kas tieši ir ietekmējis izmaiņas viņu domāšanā? Rezultātu novērtēšanā varētu koncentrēties uz ieguldījuma atbilstību tematam, spēju izvirzīt savas idejas, izteikto ideju oriģinālītāti, spēju izvērst idejas un aprakstīt saikni starp tām. Domāšana par domāšanu studentiem ne vienmēr ir vienkārša, un tas ir jāapgūst.
Sagatavošanās	Mācībspēkam ir svarīgi pārzināt domāšanas vizualizēšanas uzlabošanas un domāšanas kultūras veidošanas pieeju auditorijā.
Nepieciešamie resursi	Papīrs un pildspalvas/flomasteri (studenti var izmantot savas pildspalvas/flomasterus). Izvēles iespēja: līmlente vai citi materiāli papīra lapu piestiprināšanai pie sienas, lai tās būtu redzamas, diskutējot un mācoties.
Veiksmes faktori	Šajā metodē svarīgi ir paredzēt laiku lasīšanai, domāšanai un komentēšanai, tāpēc metodes panākumi var būt atkarīgi no tā, cik labi mācībspēki ir prognozējuši nepieciešamo laiku katrai darbībai. Vēlamais laiks, ko dalībnieki pavada pie katras lapas, ir apmēram piecas minūtes.
Priekšrocības	Tas, ka ir paredzēts katram brīvi paust savu viedokli un veikt izpēti, padara metodi saprotamu ikvienam studentam. Tā ir sava veida klusa saruna, kas pazemina stresa līmeni, līdz ar to ļauj apspriest problēmas un uzdot jautājumus. Tas rada elastību, lai nelineārā veidā pārietu no vienas idejas uz otru.
Trūkumi	Studenti mēdz rakstīt vārdus un veidot savienojumus, neaprakstot to būtību; vai arī neprecizējot savienojumu vai jautājumu. Jautājumi / frāzes / tēmas/ citāti var būt pārāk šauri, tāpēc varētu tikt kavēta iedziļināšanās konkrētajā saturā.
Papildinformācija	Šajā vietnē jūs atradīsiet daudz krīta sarunu piemērus. Šī metode ir veids, kā vizualizēt domāšanu. Šajā vietnē jūs atradīsiet daudz informācijas par krīta sarunām un to organizēšanas iespējām.

	Richhart, R., Church, M., & Morrison K. (2011). <i>Making Thinking Visible. How to promote Engagement, Understanding and Independence for All Learners</i> . San Francisco: Jossey-Bass. (p. 78)
--	--